

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 295/2024-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, Floriánska 16, Košice, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-23C/40/2017 takto

r o z h o d o l :

- Postupom Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-23C/40/2017 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Mestskému súdu Bratislava IV sa **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B1-23C/40/2017 konal bez zbytočných prietáhov.
- Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **2 500 eur**, ktoré mu **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **856,75 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 295/2024 z 28. mája 2024 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa, doručенú ústavnému súdu elektronickou formou 22. marca 2024, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu (predtým okresného súdu) v konaní vedenom pod sp. zn. BA1-23C/40/2017 [správne zjavne B1-23C/40/2017 a predtým vedenom pod sp. zn. 23C/40/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“)], pričom pasívne legitimovaný subjekt označil samotný sťažovateľ. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie 5 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou z 19. júna 2017 domáha ochrany svojej osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy, okresný súd mu uznesením z 23. januára 2019 priznal oslobodenie od platenia súdneho poplatku, na základe výzvy z 20. septembra 2019 replikou reagoval na vyjadrenie žalovanej v prvom rade z 8. júla 2019 a žalovanej v druhom rade z 13. júna 2019 a po prechode výkonu súdnictva na mestský súd ho dožiadaný Okresný súd Trnava 15. februára 2024 vypočul k otázkam zotrvania na podanom návrhu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podľa sťažovateľa sa napadnuté konanie vyznačuje prietahmi, a to aj napriek absencii právnej a skutkovej náročnosti predmetu konania a vyhodnotenia jeho sťažnosti upovedomením predsedu okresného súdu sp. zn. 1SprV/419/2019 z 10. októbra 2019 ako nedôvodnej, keďže ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebolo v prejednávanej veci rozhodnuté. Na podklade uvedeného odôvodnil zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

4. Predsedníčka mestského súdu v celom rozsahu odkázala na stanovisko zákonnej sudkyne, podľa ktorej jej bol súdny spis pridelený 24. októbra 2023, sťažovateľ bol dožiadaným súdom vypočutý a k jeho tvrdeniam sa vyjadrili žalovaní, termín súdneho pojednávania bol stanovený na 20. september 2024, pričom k predchádzajúcemu postupu v napadnutom konaní nezaujala stanovisko.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

7. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

8. Z hľadiska povahy veci ústavný súd rezultuje, že konanie o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy predstavuje bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov (napr. III. ÚS 106/2024, III. ÚS 108/2024). Vec preto nemožno hodnotiť ako nadmerne právne náročnú a zatiaľ ani fakticky zložitú, keďže k žiadnemu rozsiahlemu dokazovaniu doteraz nedošlo. V správaní sťažovateľa ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by negatívne ovplyvnili dĺžku napadnutého konania.

9. Bez potreby podrobnejších analýz uskutočnených procesných úkonov je pre ústavný súd podstatné, že v napadnutom konaní nie je ani po viac ako šiestich rokoch právoplatne rozhodnuté, keďže sa od jeho začatia (22. jún 2017, pozn.) neuskutočnilo žiadne súdne pojednávanie a prvý termín pojednávania nariadil až mestský súd 3. mája 2024 na 20. september 2024. Primárne je však nutné konštatovať, že v napadnutom konaní sa od začiatku vyskytli viaceré obdobia nečinnosti ešte okresného súdu, ktorý po doručení žaloby obsahujúcej aj žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov sťažovateľa na preukázanie svojich majetkových pomerov vyzval až písomnosťou z 22. februára 2018, ktorú expedoval 30. júla 2018, t. j. po viac ako piatich mesiacoch, a po doručení odpovede sťažovateľa (22. august 2018, pozn.) o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov v celom rozsahu rozhodol až uznesením č. k. 23C/40/2017-36 z 23. januára 2019. Zásadne je však obdobie viac ako tri roky trvajúcej nečinnosti, a to od 21. februára 2020 (okresný súd sťažovateľovi expedoval dupliky žalovaných v 1. a 2. rade, pozn.) do 2. novembra 2023, keď mestský súd rozhodol o nevyklúčení zákonnej sudkyne z napadnutého konania.

10. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

11. Keďže v napadnutom konaní nebolo právoplatné rozhodnuté, ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

12. Sťažovateľ sa domáha, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur. Vzhľadom na konštatovanú činnosť okresného súdu, medzičasom mestským súdom nariadený termín súdneho pojednávania, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, majúci na pamäti, že cieľom priznania finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 2 500 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 3 a 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

13. Sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca si požadovanú náhradu trov konania nevyčísľili, a preto ústavný súd vychádzal z obsahu sťažnostného spisu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 251 a nasl. Civilného sporového poriadku) a sťažovateľovi podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal náhradu trov právneho zastúpenia (bod 4 výroku tohto nálezu) za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2024 (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 343,25 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 13,73 eur, t. j. spolu 713,96 eur [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Ústavný súd priznanú odmenu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), t. j. o sumu 142,79 eur, pretože aj keď právny zástupca sťažovateľa sám nepreukázal skutočnosť, že je platiteľom tejto nepriamej dane, ústavný súd vlastnou činnosťou a vo verejnosti dostupnom zozname daňových subjektov registrovaných pre DPH, vedenom finančnou správou Slovenskej republiky, zistil, že právny zástupca sťažovateľa je platiteľom DPH.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2024

Miloš Maďar
predseda senátu